

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH ANNAN KRÄNKANDE BEHANDLING

SOLANDER HÖRSEL/STÖD
HÖRSELKLASSERNA OCH DE SÄRSKILDA
UNDERVISNINGSGRUPPERNA AST, SPRÅKSLUSSEN,
TALLBACKA/MELLANGÅRD OCH VÅGA VILJA
REKTOR/VERKSAMHETSCHEF – LINDA STRÖM
DATUM FÖR UPPRÄTTANDE: 2017-10-01

Innehåll

Grunduppgifter.....	2
Vår vision	2
Utvärdering.....	3
Främjande insatser	3
Kartläggning.....	4
Förebyggande åtgärder	6
Rutiner vid misstanke om förekomst	9
Ansvarsförhållande.....	11
Till dig som förälder.....	12
Kontaktuppgifter	13
Bilaga – Definitioner och lagstiftning	14

Omslagsfoton av Magnus Johansson

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Grundskola. Hörselklasserna och de särskilda undervisningsgrupperna; *Språklussen, AST, Tallbacka/Mellangård och Våga Vilja*.

Rektor för hörselklasserna har fullt ansvar för planens samtliga delar när det gäller elever i hörselklass. När det gäller elever i särskilda undervisningsgrupper (SUG) har rektor vid hemskolan elevansvar och verksamhetschef vid SUG verksamhets- och personalansvar.

Ansvariga för planen

Rektor/verksamhetschef ansvarar för att planen årligen utvärderas och upprättas.

Vår vision

Vid vår skola ska alla elever känna sig trygga och bemötas med respekt. Skolan ska vara fri från alla former av diskriminering, trakasserier, mobbning och annan kränkande behandling. Vår målsättning är att skapa en miljö där mångfald, hänsyn, gott uppförande och ömsesidig respekt genomsyrar atmosfären bland elever och personal i våra verksamheter.

Planen gäller från

2017-10-01

Planen gäller till

2018-09-30

Elevernas delaktighet

Varje år görs en kartläggning av elevernas trivsel och problemområden genom att de får besvara en enkät och/eller genom samtal i grupp/enskilt. Resultatet av kartläggningen presenteras för eleverna. Kartläggningen jämförs med resultatet från föregående år och nya åtgärder formuleras tillsammans med personal, elever och vårdnadshavare. Detta utgör grunden för upprättande av *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Resultatet av kartläggningen presenteras vid höstens föräldramöte och vårdnadshavare får komma med synpunkter. Därefter presenteras den färdiga planen på skolans hemsida. Kartläggningen jämförs med resultatet från föregående år och nya åtgärder formuleras tillsammans med personal, elever och vårdnadshavare.

Personalens delaktighet

Resultatet av elevenkäten presenteras för personalen och de får sedan analysera resultatet, identifiera riskområden samt ge förslag på åtgärder. Kartläggningen jämförs med föregående år och nya åtgärder formuleras tillsammans med personal, elever och vårdnadshavare. Dessa åtgärder lyfts in i handlingsplanen.

Förankring av planen

Innehållet i *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* presenteras för elever via elevråd och klassråd. Mentorerna för samtal med sina elever om vad planen innebär i praktiken.

Vårdnadshavarna informeras vid föräldramöten och via skolans hemsida. Vid arbetsplatsträff

samtalar personalen om syftet med planen, innehållet och dess implementering. Rektor ansvarar för att detta genomförs.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Utvärderingen av fjolårets plan har gjorts i rektorsteam, vid arbetsplatsträffar, elevråd och via elevenkäten/elevsamtal.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Skolledning, personal och elever har varit delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Insatser och åtgärder under fjolåret har genomförts enligt planen. Kartläggning har gjorts när det gäller samtliga områden och riskområden har identifierats, *se kartläggning*.

Årets plan ska utvärderas senast

2018-06-20

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Utvärdering av årets plan ska göras genom den årliga elevenkäten samt i rektorsteamet, personalgruppen, elevsamtal och elevråd.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor/verksamhetschef ansvarar för att årets plan utvärderas.

Främjande insatser

Skola för hållbar utveckling och Normer och värden

Områden som berörs av insatsen

Trygghet och motverka diskriminering och annan kränkande behandling. Diskrimineringsgrunder som berörs av insatsen är kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet, ålder samt bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Mål och uppföljning

Alla förskolor och skolor i vårt område har fått utmärkelsen *Skola för hållbar utveckling*. I vår ansökan har vi bland annat valt att arbeta med allas lika värde, värdegrundsarbete 1-16 perspektivet, utveckla övergångar ur ett socialt perspektiv, t ex vid in- och utskolningar mellan särskilda undervisningsgrupper och hemskolor samt förbereda eleverna för gymnasiet.

Vi ska arbeta främjande och förebyggande för att motverka alla former av diskriminering och annan kränkande behandling. Under läsåret kommer fortsättningsvis ett av våra prioriterade områden vara *Normer och värden* utifrån läroplansuppdraget. Vårt mål är att vårt främjande arbete med *SFHU* och *Normer och värden* ska bidra till en *skola för alla där olikheter ses som resurs*.

Vi har arbetat fram en handlingsplan utifrån våra mål i ansökan till SFHU och lagt in uppföljningar i det systematiska kvalitetsarbetet där all personal är delaktiga i processen *var är vi, vart ska vi, hur gör vi, hur blev det*. Ny ansökan till SFHU ska skickas in under våren 2018.

Vårt systematiska kvalitetsarbete med *SFHU* och *Normer och värden* ska utvärderas löpande både bland elever och personal för att vi sedan ska analysera vad vi behöver arbeta vidare med. Handlingsplan för våra målområden i *Skola för hållbar utveckling* har skapats för varje verksamhet och uppföljning är inlagd i vårt systematiska kvalitetsarbete. Nulägesanalys kring *Normer och värden* görs under hösten för att vi ska kunna identifiera utvecklingspunkter och skapa ett systematiskt kvalitetsarbete inom området. *SFHU* och *Normer och värden* ska dessutom rapporteras in till huvudman enligt gällande årshjul.

Insats

Vi kommer att arbeta med *SFHU* och *Normer och värden* utifrån många perspektiv under hela läsåret, men i samband med FN-dagen görs en specifik insats där mentorerna och klasserna tillsammans genomför en temadag med fokus på normer och värden.

Värdegrundsarbetet är en ständigt pågående process i våra verksamheter och vi arbetar mycket med alla människors lika värde där funktionsnedsättning och etnicitet är prioriterade områden. Samtliga verksamheter har fått material att arbeta med när det gäller språkbruk. Detta kommer att prioriteras under mentorstid löpande under året i form av olika dilemmaövningar som berör nedanstående frågeställningar. *Vad är skämt och vad är allvar? Vad är för grovt och vad är okej? Vem avgör det? Hur ska man agera i olika situationer?*

Våra elever ska stärkas i det vardagliga arbetet och få kunskap om vilka rättigheter de har i skolan och i samhället. De ska få insikt i diskrimineringslagen (2008:567) och de olika diskrimineringsgrunderna samt att det finns ett förbud mot bristande tillgänglighet. Begreppet innebär att en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen åtgärder för tillgänglighet för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

Ansvarig

Rektor/verksamhetschef samt personal vid Solander hörsel/stöd.

Datum är det ska vara klart

2018-09-30

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Varje år görs en kartläggning av elevernas skolsituation genom att de svarar på en enkät. Kartläggning av elevernas arbetsmiljö görs genom frågor och samtal om ute- och innemiljön på skolan, där vi försöker identifiera platser som upplevs som otrygga för eleverna. I utvecklingssamtal med elever och föräldrar diskuteras elevernas skolmiljö. Vid arbetslagsträffar är en stående punkt på dagordningen att vi samtalar om arbetsmiljö och klimat i klasserna. Elevvårdspersonal har regelbundna träffar angående elevers skolsituation. Vid en personalkonferens, sk *Mitterminskonferens* träffas rektor, specialpedagog och mentor en gång/termin gör man en

genomgång av elevernas måluppfyllelse. När det gäller elever som är placerade i särskilda undervisningsgrupper är hemskolornas rektorer och elevhälsateam ansvariga för sina elever.

Områden som berörs i kartläggningen

Trygghet och motverka diskriminering och annan kränkande behandling. Diskrimineringsgrunder som berörs av insatsen är kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet, ålder samt bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna utför enkäten på datorer i klassrummet. Resultaten av enkäten diskuteras i klasserna. De elever som av någon anledning inte kan genomföra enkäter på datorn får delta i grupp- och individuella samtal kring ovanstående.

Eleverna i Språkslussen genomför inte elevenkäten på datorn eftersom de inte nått så långt i svenska språket att de kan förstå frågorna fullt ut. Lärarna kartlägger istället situationen kontinuerligt under hela läsåret för att säkerställa att ingen elev har negativa upplevelser i skolan. Det sker muntligt med hjälp av våra studiehandledare. Personalen informerar även föräldrarna om vikten av att höra av sig om det hänt något i skolan. I år har vi ställt mer riktade frågor kring trivsel och riskområden och ställt följdfrågor med hjälp av studiehandledare.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Resultatet av enkäten presenteras för personalen. Personalen arbetar arbetslagsvis med att analysera elevenkäten utifrån ett analysverktyg – *var är vi, vart ska vi, hur gör vi, hur gick det?*

Resultat och analys

Eftersom elevunderlaget i respektive enhet är relativt litet så är det svårt att dra generella slutsatser av resultatet och jämföra med tidigare år. Däremot tar vi på fasta på om någon elev känner sig otrygg på skolan eller blivit illa behandlad. Det räcker med att *en* elev svarar så för att vi ska reagera eftersom vi har nolltolerans när det gäller diskriminering och annan kränkande behandling.

Eleverna i AST-klasserna säger att de trivs i skolan, men att vissa sociala situationer kan vara svåra och jobbiga. De kan känna sig otrygga vid raster, förflyttningar, omklädningsrum och i väntan på skolskjuts.

I Språkslussen upplever personalen att eleverna känner sig trygga i skolan. Hög personaltäthet innebär att det alltid finns vuxna i elevernas närhet vilket kan bidra till en ökad trygghet. Tillgång till studiehandledare som både kan fungera som språktolk, men även kulturtolk är en stor tillgång i vårt arbete med normer och värden. Eleverna upplever att det blir en stor omställning att slussas ut i svensk klass, det är svårt att få kontakt med de nya klasskompisarna och de känner sig otrygga.

I hörselklasserna upplever eleverna enligt enkäten fortsättningsvis en hög grad av trygghet. Hög lärartäthet och egna lokaler kan bidra till att eleverna känner sig trygga. Elevenkäten visar att personalen har elevernas förtroende. Förra årets enkät visade på att viss otrygghet rådde runt toaletterna. Detta är åtgärdat genom utbytta låskolvar. I årets enkät är omklädningsrummen ett orosmoment. Detta är delvis redan åtgärdat genom att klasser på låg- och mellanstadiet fått tillgång till badhusets mer avskilda omklädningsrum, vilket förövrigt även skapar en bättre hörselmiljö.

Tallbacka/Mellangård har egna lokaler som ligger avskilda från annan skolverksamhet. Eleverna uppger att de känner sig trygga och det kan bero på att det alltid finns vuxna i närheten. Personalen följer alltid med eleverna till övningsämnen, såsom idrott, slöjd, hemkunskap och musik. I samband med väntan på skolskjuts finns alltid en vuxen i närheten. I de fall där övningsämnen sker på elevers hemskola är det extra viktigt att personalen har ansvaret för eleverna till skoldagens slut. I samband med att eleverna kommer till skolan och när de åker hem finns det en pedagog närvarande.

Våga Vilja har också egna lokaler som ligger avskilda från annan skolverksamhet. Man har hög personaltäthet. Lärare och socialsekreterare arbetar tillsammans i ett helhetskoncept för eleven.

Förebyggande åtgärder

Prioriterade områden

Mångfald, normer och värden, trygghet, respekt, hänsyn samt elevdemokrati.

Områden som berörs av åtgärden

Trygghet och motverka diskriminering och annan kränkande behandling. Diskrimineringsgrunder som berörs av insatsen är kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet, ålder samt bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Mål och uppföljning

En skola som präglas av mångfald där olikheter ses som resurs. Alla elever ska respekteras för den man är. Det ska hos eleverna finnas en förståelse att olika människor har olika behov.

Ingen i vår skola ska använda sig av svordomar eller andra uttryck som kan upplevas kränkande eller diskriminerande.

Alla elever ska vara trygga på samtliga platser under skoldagen.

Vi gör uppföljningar under hela läsåret både på klassnivå och elevnivå (vid utvecklingssamtal och mentorssamtal).

Åtgärd

Våra prioriterade områden *Skola för hållbar utveckling* och *Normer och värden* ger oss goda möjligheter att prioritera det främjande och förebyggande arbetet under läsåret. FN-dagen med mångfaldstema är ett exempel på en åtgärd som genomförs i samtliga förskolor och skolor i vårt område.

Det vardagliga arbetet med klassråd, elevråd, mentorssamtal, utvecklingssamtal är viktiga verktyg för att arbeta med dessa frågor. Samtliga verksamheter har hög personaltäthet vilket innebär att det finns vuxna i närheten som kan bidra till att eleverna känner sig trygga under hela skoldagen.

AST är en särskild undervisningsgrupp för elever i autismpektrumtillstånd. Vid AST-gruppen bedrivs riktat arbete med social träning och värdegrund i det vardagliga skolarbetet. AST-gruppen tar del av Solanderskolans temadagar där integration, mångfald, alla människors lika värde behandlas. Vid elevens val arbetar man med personlig utvecklingsträning för att stärka eleverna i att leva med sin

funktionsnedsättning. Eleverna förbereds för gymnasiet med tidig information och tidiga besök vid Strömbäckaskolan och Grahns naturbruksgymnasium. Vid AST-gruppen har man kommit långt med eleverna när det gäller att skapa en förståelse för att det finns olika behov hos olika individer. Det är särskilt svårt för elever i autismspektrumtillstånd, men otroligt viktigt för deras framtid. AST-gruppen behöver arbeta kontinuerligt med eleverna när det gäller hur man möter olika människor i olika situationer. Eleverna behöver få hjälp med att belysa problematiska situationer ur olika synvinklar och få konkreta exempel på tänkbara lösningar i olika sammanhang. Man behöver även utveckla rutiner mot hemskolorna vars rektor är ansvarig för eleven under hela vistelsen vid AST-gruppen.

Vid vår skola finns *Språkslussen* där nyanlända elever från hela kommunen hamnar innan de placeras in i sin ordinarie klass. Stor del av skoldagen håller vi till i en separat byggnad i skolområdet vilket försvårar integrationen. Övningsämnen och rastverksamhet sker på övriga skolområdet vilket till viss del gagnar integrationen. För att främja integration har vi utifrån varje elevs förutsättningar och behov börjat tillämpa snabbare utslussning till hemskolorna vilket även främjar lärandet och språkutvecklingen. Verksamheten bör fortsätta ha många vuxna kring eleverna så de känner sig trygga. Studiehandledare och modersmåls lärare som kan kommunicera med eleverna på modersmål är mycket viktiga för att eleverna ska känna sig trygga. Vi har två studiehandledare på våra största språk, arabiska och dari/persiska.

Elever i hörselklass inkluderas i viss mån med hörande klasser i vårt skolområde. Inkluderingen ökar med stigande ålder och är vanligt förekommande på lågstadiet i ämnen som idrott, delar av svenska, engelska och matte. På högstadiet samarbetar vi med hörande klasser i NO och SO för en bättre gruppdynamik. Elever med hörselnedsättning behöver anpassad undervisning, men behöver också finnas i ett större socialt sammanhang med hörande elever. Inkludering bidrar till mångfald och det ska vi fortsätta värna om. När det gäller hörselnedsättning är det viktigt att skapa förståelse hos alla elever i våra skolor. Personalen i hörselklasserna informerar därför barn i sexårsverksamheten vid Björklundaskolan och elever i åk 4 vid Solanderskolan om hur det är att vara hörselskadad. Vi har ett väl utvecklat hörselidentitetsarbete med syfte att stärka varje elev i att leva som hörselskadad. Alla elever i hörselklass läser teckenspråk för att de ska känna en trygghet i att de kan kommunicera fastän hörapparaten eller CI är trasiga eller om hörselskadan förvärras senare i livet.

Vid Tallbacka/Mellangård kan rektor vid hemskolan placera en elev i särskild undervisningsgrupp under högst ett läsår. Personalen vid Tallbacka/Mellangård arbetar för att bibehålla kontakt med hemskolan under hela vistelsen för att underlätta en kommande återskolning. Personalen överför framgångsfaktorer när det gäller förhållningssätt och lärandemiljö till hemskolans personal så de kan möta upp elevens behov vid återskolning. Målsättningen är att hjälpa hemskolan att tillrättalägga undervisningen så eleven lyckas och känner sig trygg när det är dags för att återgå till sin reguljära klass.

Alla vuxna i våra verksamheter ska reagera om de hör att elever använder ett icke önskvärt språkbruk.

Vi har personaltäta verksamheter, men det framkommer ändå några riskområden på skolan. Vid förflyttningar, raster, idrott och bad måste vi även fortsättningsvis bemanna med personal. Det är viktigt att ha en kvinnlig lärare i flickornas omklädningsrum vid ombyte till bad och idrott och en manlig lärare i pojkarnas omklädningsrum. När det gäller signaler om att några känner sig otrygga på toaletterna kommer mentorerna att lyfta frågan enskilt på individnivå för att kunna kartlägga vad

oron handlar om och därefter ge förslag på åtgärder som kan vara aktuella. Handlar det om låsmekanismen, ljudisoleringen eller något annat så kan vi åtgärda problemet.

Vi måste alla arbeta vidare med att skapa lärandemiljöer där elevers funktionsnedsättningar inte blir ett handikapp i skolvardagen, samt skapa förståelse bland våra elever för människors olika behov genom samtal och individuella arbetssätt. Diskrimineringslagens tillägg gällande tillgänglighet är viktigt för våra elever att känna till.

Åtgärderna utvärderas i samband med den årliga elevenkäten, men även kontinuerligt under läsåret vid klassråd, mentorssamtal och utvecklingssamtal.

Motivera åtgärd

Eftersom vårt skolområde präglas av mångfald är det viktigt att arbeta främjande och förebyggande när det gäller normer och värden så olikheter ses som en tillgång.

I AST-klasserna arbetar vi med att öka förståelsen för andra människors olika behov då elevernas funktionsnedsättning begränsar deras förståelse för andra människor och det sociala samspelet.

För Öjebyns skolområde är integrationsfrågan väldigt viktig. Alla måste ständigt arbeta med mångfald så vi kan integrera de nyanlända i det svenska skolsystemet på ett bra sätt. Det gäller att bygga broar och skapa en skolkultur där mångfald ses som resurs. Alla elever är allas ansvar.

För våra elever i hörselklass är det viktigt att andra elever får vetskap om hur det är att leva med hörselnedsättning för att skapa en förståelse och tolerans på skolan när det t ex gäller ljudmiljön. Det med åldern ökande samarbetet med normalhörande klasser är viktigt för att kunna uppnå kunskapsmålen i många av de teoretiska ämnena.

Tallbacka/Mellangård ska enligt politiskt beslut återskola eleverna till sin hemskola inom ett år. Det innebär att man måste fortsätta skapa nätverk med hemskolorna för att återskolningen ska fungera bra och att man kan skapa förutsättningar för elevernas fortsatta skoltid vid hemskolan. Trots många gånger positiv utveckling för den enskilda eleven i den särskilda undervisningsgruppen kvarstår behovet av stöd. Vi finner det mycket positivt när hemskolans personal besöker eleven i KSU för att skapa en god och fungerande relation till eleven. Det är även av stor vikt att hemskolan planerar för att ge extra stöd till eleven från första dagen i hemskolan för att främja trygghet i samband med återgång.

Det förekommer fortfarande att svordomar används i språkbruket och därför behöver vi arbeta vidare med hur vi tilltalar varandra och bemöter varandra med respekt. Ett arbete kring språkbruk utifrån olika dilemman kommer att ske kontinuerligt under året.

Eftersom det fortfarande framkommer att det finns platser som eleverna känner sig otrygga på måste vi organisera personalstyrkan så att vi kan bemanna raster och förflyttningar till t ex bad och idrott.

Ansvarig

Rektor/verksamhetschef, personal och elever.

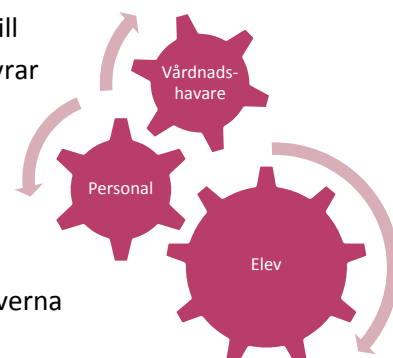
Datum när det ska vara klart

Juni 2018

Rutiner vid misstanke om förekomst

Policy

Vid vår skola ska alla elever känna sig trygga och bemötas med respekt. Vi vill skapa en miljö där hänsyn, gott uppförande och ömsesidig respekt genomsyrar atmosfären bland elever och personal i våra verksamheter. Det ska råda nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling i vår skola.

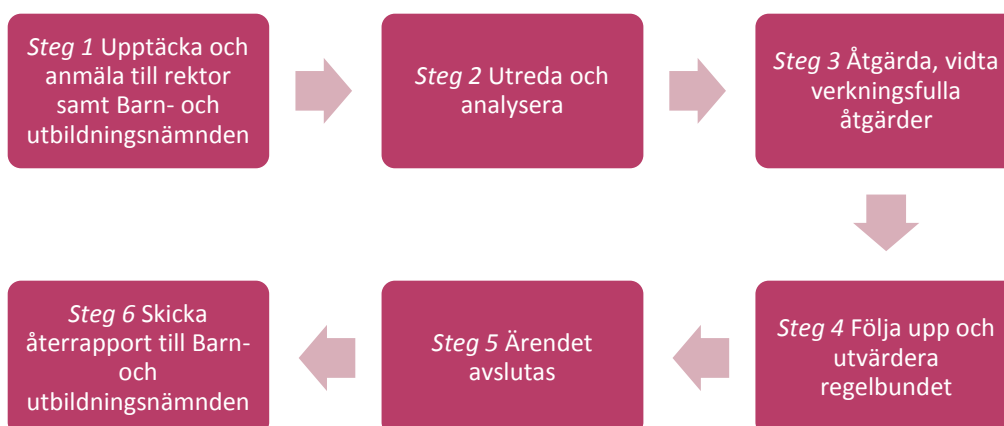
Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier diskriminering och kränkande behandling

- På rasterna ska det finnas vuxna på skolgården för de yngre eleverna enligt upprättat schema.
- De äldre eleverna ska kunna vända sig till en vuxen under rasterna, t ex i korridoren och i Uppis.
- Trygghet och trivsel tas upp vid utvecklingssamtalen.
- Trygghet och trivsel tas upp vid hälsosamtalen med skolsköterskan i årskurs 4.

Rutiner för att utreda och åtgärda om/när elev kränks av andra elever

1. När elev eller vuxen ser eller hör något som misstänks som en kränkning ska vi reagera direkt.
2. Vuxen som sett/hört/fått kännedom om vad som hänt pratar med de inblandade. Om det anses lämpligare kan kontakt och samtal tas av mentor. Syftet är att kränkningen ska upphöra.
3. Händelsen anmäls till rektor/verksamhetschef. Om det gäller elev i en särskild undervisningsgrupp ska hemskolans rektor kontaktas. Ansvarig rektor inleder en utredning. Trygghetsteamet kan kopplas in. (Se Trygghetsteamets arbetsgång nedan.) Mentor ansvarar för att blanketten *Anmälan om kränkning, trakasserier och diskriminering* fylls i. Detta kan ske i samråd med berörd personal. Blanketten lämnas till ansvarig rektor.
4. Rektor lämnar anmälan till Barn- och utbildningsnämnden (se nedan).
5. När ärendet bedöms som avslutat meddelas rektor som skickar en återrapport till Barn- och utbildningsnämnden.

Rutiner för anmälan till Barn- och utbildningsnämnden

Arbetsgång när Trygghetsteamet kopplas in

Eftersom *hörseklklasserna* och de särskilda undervisningsgrupperna *Språkslussen* och *AST* finns lokalmässigt integrerade i Björklundaskolan och Solanderskolan har vi en samordning gällande trygghetsteamets utredningar. Det avgörs från fall till fall vilken personal som ska utreda kränkningen. Rektor beslutar.

Trygghetsteamet kallar de berörda, en och en, till samtal där nedanstående arbetsgång tar vid. Det bör noteras att Trygghetsteamets arbete är en del av *Steg 2 – 4* i Barn- och utbildningsnämndens rutiner.

1. Trygghetsteamet kallar till samtal med den som blivit utsatt för kränkande behandling och pratar sedan med flera andra elever enskilt för att kunna kartlägga vad som hänt.
2. De som utfört kränkningen kallas en och en till samtal med Trygghetsteamet vid samma tillfälle/dag eller så snart som möjligt. De upplyses om att:
 - vi känner till deras agerande
 - vi ser allvarligt på detta
 - det omedelbart måste upphöra
3. Trygghetsteamet gör en överenskommelse med de inblandade om hur de ska bete sig fortsättningsvis. Trygghetsteamet kontaktar vårdnadshavare. Ett eller flera samtal bokas alltid in för att säkerställa att kränkningarna upphört. Tid för uppföljning bokas in med de inblandade.
4. Den personal från Trygghetsteamet som genomfört samtalen ansvarar för att vårdnadshavarna informeras. Detta ska ske samma dag som samtalen hålls.
5. Om kränkningen inte upphör kallas eleven tillsammans med vårdnadshavare till ett nytt samtal. Trygghetsteamet har då utökats med kurator och rektor för att ytterligare förstärka allvaret i elevens agerande.
6. Om kränkningen inte upphör vidtas ytterligare åtgärder t.ex. polisanmälan, skriftlig varning, omplacering, avstängning. Rektor beslutar om ytterligare åtgärder.

Rutiner för uppföljning

Uppföljningssamtal mellan elev/elever och ansvarig pedagog görs regelbundet tills problemet är löst. Ansvarig pedagog har kontinuerlig kontakt med vårdnadshavare och ansvarig rektor hålls underrättad. Rektor skickar in avslut av ärendet till Barn- och utbildningsnämnden. Vid varje terminsslut gör Trygghetsteamet en utvärdering och en uppföljning av akuta situationer av trakasserier eller kränkande behandling som eventuellt inträffat.

Rutiner för dokumentation

Händelsen kring en kränkning dokumenteras på blanketten *Anmälan om kränkning, trakasserier och diskriminering* och skickas till rektor. Detta görs av ansvarig pedagog. När man gjort flera uppföljningar och kunnat konstatera att kränkningarna upphört skickar rektor in avslut av ärendet till Barn- och utbildningsnämnden. Händelser av våld och hot dokumenteras på en för Piteå kommun gemensam blankett *Rapport om våld och hot*. Detta görs av ansvarig pedagog tillsammans med inblandade elever. Vårdnadshavare informeras om innehållet och bekräftar mottagen information med sin underskrift. Blanketten skickas vidare till rektor som i sin tur vidarebefordrar blanketten till Personalavdelningen och Barn- och utbildningsförvaltningen.

Rutiner för att utreda och åtgärda om/när elev kränks av personal

1. Händelsen anmäls till rektor.
2. Vårdnadshavare informeras.
3. Rektor utreder, åtgärdar och följer upp ärendet. Dokumentation görs.
4. Rektor följer upp ärendet med eleven och elevens vårdnadshavare
5. Rektor träffar regelbundet den personal som kränkt eleven och samtalar om hur undervisningen med berörd elev fungerar.
6. Om åtgärderna inte är tillräckliga tas kontakt med rektorns chef. Eleven kan även vända sig till Barn- och elevombudsmannen.

Rutiner för att utreda och åtgärda om/när personal kränks av elev

1. Händelsen anmäls till rektor.
2. Vårdnadshavare informeras.
3. Rektor utreder, åtgärdar och följer upp ärendet. Dokumentation görs.

Rutiner kring hedersrelaterad problematik

1. Rektor informeras vid misstanke om förekomst av hedersrelaterad problematik
2. Rutiner i stöddokument gällande *Hedersrelaterad problematik* följs.

Ansvarsförhållande

Rektor/verksamhetschef har det övergripande ansvaret för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling vid hörseleklasserna och de särskilda undervisningsgrupperna. Rektor har ansvar för att utredning påbörjas och att åtgärder vidtas om diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling upptäcks. Hemskolans rektor ansvarar för sina elever i de särskilda undervisningsgrupperna.

Rektor har också ansvar för att *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* utvärderas och upprättas årligen. Vidare ansvarar rektor för att elever och personal regelbundet utbildas i frågor som handlar om olika former av lika behandling och kränkande behandling samt att ny personal får information om rutiner i arbetet. All personal ska bemöta elever/barn och kollegor på ett respektfullt sätt.

Alla mentorer ansvarar för att *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* förankras hos elever och vårdnadshavare. Då förklaras även begreppen diskriminering, trakasserier och kränkning, hur vi på skolan arbetar mot detta och varför det är viktigt att göra det. Klimatet i klassen följs upp fortlöpande. Det är pedagogers och annan skolpersonals ansvar att följa skolans handlingsplan.

Pedagogerna skall ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sin undervisning och sträva efter likabehandling. All personal skall se till att åtgärder vidtas då kränkande behandling, trakasserier och diskriminering misstänks, anmäls eller upptäcks. Pedagogerna skall dokumentera misstänkt, anmäld eller upptäckt kränkande behandling, trakasserier och diskriminering och de åtgärder som vidtas. Pedagogerna skall bevaka att utredda fall av kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering, följs upp.

All personal har ansvar för att förebygga och ingripa vid diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling mot elever i verksamheterna och rapportera dessa vidare till rektor.

Det är allas gemensamma ansvar att påtala kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering som förekommer på skolan samt att bemöta elever, pedagoger och övrig personal på ett respektfullt sätt.

Till dig som förälder

Du som förälder känner ditt barn bäst av alla. Du är också en förebild och dina värderingar och åsikter påverkar ditt barn. Om du tar avstånd från allt som har med kränkningar att göra så *ger det positiva signaler till ditt barn*. Om du misstänker att ditt barn kan vara utsatt för kränkningar eller utsätter andra så är ditt agerande viktigt. Tveka inte att kontakta oss om du misstänker att kränkningar förekommer.

Tillsammans ska vi alla arbeta för att våra skolor ska vara fri från alla former av diskriminering, trakasserier, mobbning och annan kränkande behandling.

Kontaktuppgifter

<i>Hörseklasserna</i>	<i>Administration, tfn 0911-69 66 26</i>
<i>AST</i>	<i>Arbetsrum, tfn 0911-69 65 77</i>
<i>Språklussen</i>	<i>Arbetsrum, tfn 0911-69 67 53</i>
<i>Tallbacka/Mellangård</i>	<i>Furunäset, tfn 0911-69 65 82</i>
<i>Rektor/verksamhetschef</i>	<i>Linda Ström, tfn 0911-69 61 83</i>
<i>Solanderskolans expedition</i>	<i>Mari Wiklund, tfn 0911-69 66 26</i>
<i>Skolkurator</i>	<i>Frida Andersson, tfn 0911-69 69 64</i>
<i>Skolsköterska</i>	<i>Anna Lundström, tfn 0911-69 66 11</i>

Bilaga – Definitioner och lagstiftning

Definitioner

(Hämtat från *Diskrimineringsombudsmannen* <http://www.do.se> och *Barn- och elevombudet* <http://www.skolinspektionen.se/BEO>)

Diskriminering

Diskriminering innebär att en elev missgynnas eller behandlas sämre av en personal utifrån någon av diskrimineringsgrunderna.

- o Kön
- o Etnisk tillhörighet
- o Religion eller annan trosuppfattning
- o Funktionshinder
- o Sexuell läggning
- o Könsöverskridande identitet
- o Ålder
- o Bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Direkt diskriminering kan vara att en elev inte får följa med på skolresan för att eleven sitter i rullstol. Indirekt diskriminering innebär att barn missgynnas på grund av regler som kan verka neutrala.

Trakasserier

Är uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med de sju diskrimineringsgrunderna. Både personal och barn, elever kan göra sig skyldiga till trakasserier. Det är trakasserier även när en elev kränks på grund av en förälders eller syskons sexuella läggning, funktionsnedsättning med mera.

Kränkningar

Kränkande behandling är beteenden som kränker en annan människas värde, men som inte har något samband med någon diskrimineringsgrund. En elev kan bli retad för att vara överviktig, ha fel hårfärg eller liknande. Det behöver inte alltid ha sin grund i en egenskap hos den som utsätts. Knuffar och utfrysning på raster, grupparbeten eller på idrotten är kränkningar. Handlingen ska inte behöva upprepas för att det ska bryta mot lagen. Även enstaka kränkningar är oacceptabla.

Skolan är skyldig att agera i det fall man får kännedom om att elever som går på skolan är inblandade i kränkningar under sin fritid men som avspeglas i skolarbetet. Det kan t ex handla om kränkningar i sociala media.

Mobbning

Begreppet mobbning förekommer inte i lagarna. Mobbning förutsätter att kränkningarna upprepas vid flera tillfällen och har ett ont uppsåt.

Repressalier

Personal får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Det som är kännetecknande för repressalier är att de har drag av bestraffningsåtgärder.

Utdrag ur Skollagen 2010:800

6 kap. Åtgärder mot kränkande behandling

Diskriminering

2 § Bestämmelser om förbud m.m. mot diskriminering i samband med verksamhet enligt denna lag finns i diskrimineringslagen (2008:567).

Målinriktat arbete

6 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 7 och 8 §§.

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Förbud mot kränkande behandling

9 § Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.